

фундаментальними складовими безпеки життя й діяльності людини, поза яким не можливий збалансований розвиток людини.

В сучасних умовах, коли розвиток світової економіки перетворив навколишнє середовище на єдиний інтегрований ресурс, який використовується і змінюється системою суспільного виробництва, ретельне врахування економічного фактора при розробці будь-яких екологічних і соціальних програм має дуже важливе значення щодо безпеки життєдіяльності людини.

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА СХОДІ УКРАЇНИ

І.І. Хондак, В.В. Давидова

Харківський національний університет радіоелектроніки

Анотація. Важливі екологічні проблеми, які виникли в Україні у зв'язку з бойовими діями - це порушення екосистем і природоохоронних територій, руйнування екологічно небезпечних промислових об'єктів, погіршення санітарно-гігієнічних показників джерел питної води, порушення геологічного середовища, загроза радіоактивного забруднення.

Ключові слова: екологічні наслідки, порушення екосистем, забруднення, бойові дії, небезпечні виробництва.

Аннотация. Важные экологические проблемы, которые возникли в Украине в связи с боевыми действиями – это нарушение экосистем и природоохранных территорий, разрушение экологически опасных промышленных объектов, ухудшение санитарно-гигиенических показателей источников питьевой воды, нарушение геологической среды, угроза радиоактивного загрязнения.

Ключевые слова: экологические последствия, нарушение экосистем, загрязнение, боевые действия, опасные производства.

Abstract. Important environmental problems that arose in Ukraine in connection with the fighting - it's a violation of ecosystems and natural protected areas, the destruction of environmentally dangerous industrial facilities, deterioration of health indicators of drinking water sources, the violation of the geological environment, the threat of radioactive contamination.

Keywords: environmental impacts, disruption of ecosystems, pollution, fighting, dangerous industries.

Серед екологічних проблем, пов'язаних з військовими діями на сході України, можна виділити наступні: порушення екосистем та природоохоронних територій, руйнування екологічно небезпечних промислових об'єктів, погіршення санітарно-гігієнічних показників джерел питної води, порушення геологічного середовища.

У зоні бойових дій перебувають такі важливі об'єкти природно-заповідного фонду, як Національний природний парк «Святі гори» та Луганський природний

заповідник, яким може бути завдано великої шкоди. Ще одним серйозним наслідком ведення бойових дій може бути небезпека руйнування підприємств, оскільки Донбас є регіоном з високою концентрацією об'єктів підвищеної небезпеки.

Під час військових дій загорілися та вибухнули кілька екологічно небезпечних виробництв. Серед них – цехи Авдіївського та Ясинівського коксохімічних заводів, Лисичанський нафтопереробний та Краматорський верстатобудівний заводи, а також підприємства «Точмаш» і «Стирол».

Головним ризиком воєнних дій на сході є підтоплення шахт внаслідок підняття рівня ґрунтових вод. Неконтрольовані підтоплення охоплюють від 40 до 50 % площі гірничодобувних районів і призводять до порушення гідрогеологічної системи, а також забруднення підземних вод.

Також серед важливих екологічних питань Донбасу головною залишається проблема охорони атмосферного повітря – це високий вміст сірки у викидах промислових підприємств внаслідок спалювання вугілля, що містить велику кількість сірки.

Критичним є забруднення повітря через влучання артилерії в хімічні та металургійні підприємства, а також через згоряння великої кількості потужних боєприпасів.

Слід звернути увагу і на жакливий санітарно-гігієнічний стан питних вод в регіоні, зумовлений тим, що знезаражувальні установки у містах практично відключені, і вода надходить до споживачів майже без очищення.

Однак найбільшою є загроза радіоактивного забруднення та знищення зелених насаджень, є екологічні наслідки, які спрогнозувати важко і які дадуться взнаки упродовж багатьох років після завершення бойових дій.